

Maturitní témata SOCIÁLNÍ OBLAST

Studijní obor: 75-41-M/01 sociální činnost

Třída: SČ 4. C

Školní rok: 2026/2027

1. Zákon o sociálních službách.
Právní úprava, obsah zákona o sociálních službách, základní zásady zákona, vymezení základních pojmů, okruh oprávněných osob, příspěvek na péči, podmínky poskytovatelů sociálních služeb, působnost v oblasti sociálních služeb. Koncepční změny, které zákon přinesl.
2. Základní formy a druhy sociálních služeb.
Vymezení pojmu, druhy a formy sociálních služeb, jejich výhody a nevýhody. Volba služby klientem, základní činnosti sociálních služeb, smlouva. Inspekce kvality a mlčenlivost, standardy kvality v sociálních službách.
3. Sociální služby péče, prevence a sociální poradenství.
Charakteristika jednotlivých služeb péče, prevence - forma, cílová skupina, základní činnosti, cíl služby. Charakteristika sociálního poradenství – obsah základního a odborného poradenství.
4. Rodina a její funkce.
Vymezení pojmu, charakteristika současné rodiny, funkce rodiny, typy rodin, role v rodině, vývojový cyklus rodiny, rodičovská zodpovědnost. Práva a povinnosti dítěte. Úmluva o právech dítěte.
5. Poruchy rodiny, sanace rodiny.
Rozdělení rodiny dle funkčnosti, poruchy jednotlivých funkcí rodiny, nejčastější typy rodin, kde se objevují problémy, práce s dysfunkční rodinou. Sanace rodiny. Služby pro dysfunkční rodiny.
6. Problémy v rodině, domácí násilí.
Vícegenerační rodiny, rodičovství nezletilých. Domácí násilí - znaky, fáze, projevy, postup pomoci oběti. Sociální péče určená osobám postiženým domácím násilím.

7. Rodina v rozvodu.
Vymezení pojmu, důvody rozvodu, fáze rozvodu, důsledky rozvodu. Postavení dítěte při rozvodu, syndrom zavrženého rodiče (PAS), typy rozvodu, péče o děti po rozvodu. Podpora neúplných rodin – sociální dávky, sociální služby.
8. Úloha státu a samosprávy v řízení sociálních služeb.
Zřizování sociálních služeb, registrace sociálních služeb, financování sociálních služeb - zdroje. Úloha a postavení nestátních neziskových organizací – jejich financování, fundraising. Úhrada za soc. služby - sociální služby hrazené a nehrazené, garance kvality soc. služeb.
9. Péče o ohrožené a rizikové děti.
Vymezení pojmu, syndrom CAN – formy, rizikové dospělí, rizikové děti a situace, následky syndromu CAN. Postup při odhalování, terapie a prevence syndromu CAN. Orgán SPOD – jeho činnosti a okruhy dětí, kterým je určena SPOD. Zákon o sociálně právní ochraně dětí, Občanský zákoník.
10. Kriminalita dětí mládeže.
Vymezení pojmu, oblasti rizikového chování, rizikové a ochranné faktory, sociální prevence – volnočasové aktivity, programy sociální prevence. Zákon o trestné činnosti mládeže - výchovná, ochranná a trestní opatření.
11. Náhradní péče o děti.
Vymezení pojmu, důvody náhradní péče o děti. Druhy náhradní péče – náhradní rodinná péče, ústavní péče, právní úprava náhradní rodinné péče. Dávky pěstounské péče.
12. Etika sociální práce.
Vymezení pojmů: etika, morálka. Vztah pracovníka ke klientovi, etický přístup ke klientovi a etické prohršky v sociálních službách. Etický kodex – etické zásady a pravidla etického chování pracovníka, etické problémové okruhy. Základní kategorie pracovníků v sociálních službách.
13. Péče o staré občany.
Stáří jako sociální událost – pojem senior, stárnutí, stáří, střední délka života, index stáří. Rizika stáří, nepříznivé a příznivé sociální aspekty stáří. Komplexní přístup k péči o seniory, metody psychosociální terapie u seniorů. Sociální služby pro seniory.
14. Služby pro seniory žijící v rodině, vlastní domácnosti.
Péče o seniora v rodině – výhody rodinné péče, stupně rodinné péče, předpoklady dobré péče v rodině a úloha společnosti v rodinné péči. Nabídka sociálních služeb pro seniora žijícího v rodině nebo vlastní domácnosti. Sociální dávky pro seniory.
15. Služby pro seniory v ústavní péči.
Vymezení pojmu rezidenční péče, charakteristika zařízení nabízející služby ústavní péče, péče poskytovaná v zařízeních sociální péče. Syndrom EAN – vymezení pojmu, formy syndromu EAN, syndrom EAN v ústavní péči. Sociální dávky pro seniory.

16. Sociální šetření.

Vymezení pojmu sociální šetření. Kdo provádí sociální šetření, právní úprava sociálního šetření. Příprava pracovníka na sociální šetření, základní techniky sociálního šetření, možnosti provádění sociálního šetření. Nejčastěji užívané testy k hodnocení soběstačnosti klientů.

17. Péče o osoby se zdravotním postižením.

Vymezení pojmu zdravotní postižení, typy zdravotního postižení, pojmy týkající se problematiky, integrace a integrovaný model péče. Sociální dávky pro osoby se zdravotním postižením.

18. Vztah společnosti k osobám zdravotně postiženým.

Osoba zdravotně postižená a invalidní. Vztah společnosti k osobám se zdravotním postižením, jejich pracovní uplatnění. Rodina s postiženým dítětem. Omezení svéprávnosti, opatrovnictví dospělých. Sociální služby pro osoby se zdravotním postižením.

19. Problematika bezdomovectví.

Bezdomovec, bezdomovectví - typy, příčiny, osoby ohrožené bezdomovectvím, nejčastější problémy bezdomovců, sociální péče o osoby bez přístřeší. Chudoba, dávky sociální pomoci, životní a existenční minimum.

20. Problematika sociálního vyloučení a sociální pomoc nezaměstnaným občanům.

Pojem nezaměstnanost, nezaměstnaný, druhy a její důsledky. Sociální vyloučení – pojem, příčiny, projevy, dimenze, nejvíce ohrožené skupiny a soc. služby pro tyto osoby. Sociální péče o nezaměstnané - podpora v nezaměstnanosti.

Ústí nad Orlicí dne 3. 9. 2026

Vypracovala: Mgr. Petra Beranová
Mgr. Eva Křížková

Schválila: Mgr. Marie Klementová
ředitelka školy